

دهمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه های دریایی
29 آبان لغایت 1 آذر 91 (تهران-ایران)

بررسی صفات زیستی و عوامل تهدید کننده لاک پشت های دریایی منقار عقابی (*Hawksbill turtle*)
در جزیره کیش

مهدی طبیب [mehdi . tabib]

[سعید طهماسبی saeed . tahmasbi]

[امیر وزیری زاده amir . vazirizade]

کلید واژه: صفات زیستی، لاک پشت منقار عقابی، جزیره کیش، کاراپاس، همبستگی، آلودگی

چکیده

این مطالعه به منظور بررسی صفات زیستی و عوامل تهدید کننده لاک پشت های منقار عقابی جزیره کیش در سال 88-89 انجام شد. 30 لاک پشت به طور تصادفی مورد زیست سنجی قرار گرفتند. نتایج بدست آمده شامل متوسط وزن لاک پشت ها $41 \pm 0/915$ کیلوگرم، متوسط طول مستقیم کاراپاس $64/99 \pm 0/6$ سانتیمتر، متوسط طول منحنی کاراپاس $70/48 \pm 0/467$ سانتیمتر، متوسط عرض مستقیم کاراپاس $49/71 \pm 0/588$ سانتیمتر، متوسط عرض منحنی کاراپاس $64/31 \pm 0/412$ سانتیمتر و متوسط تعداد تخم 92 عدد می باشد. بیشترین همبستگی بین وزن و طول منحنی کاراپاس با ضریب همبستگی $r=0/735$ بدست آمد. نتایج این تحقیق نشان داد که بین لاک پشت های منقار عقابی جزایر ایرانی خلیج فارس از لحاظ پارامترهای زیست اختلاف معنی داری وجود ندارد ولی لاک پشت های منقار عقابی جزایر ایرانی خلیج فارس از لاک پشت های منقار عقابی سایر کشورهای حوزه خلیج فارس و دریای عمان بزرگتر و از لاک پشت های سایر نقاط دنیا کوچکترند. مهمترین عوامل تهدید کننده حیات لاک پشت های منقار عقابی در خلیج فارس به ویژه جزیره کیش شامل: آلودگی ها به ویژه آلودگی نفتی و تخریب و دستکاری سواحل می باشد.

1- مقدمه

لاک پشت های دریایی امروزی در دو خانواده *Chelonidae* با هفت گونه و *Dermochelidae* تنها با گونه پشت چرمی (*Dermochelys coriacea*) قرار دارند [8]. از هشت گونه لاک پشت دریایی پنج گونه، لاک پشت سبز، منقار عقابی، سرخ، زیتونی و چرمی در خلیج فارس مشاهده شده اند [3]. لاک پشت های منقار عقابی بیشتر در نواحی گرمسیری جهان و در قسمت های مرکزی اقیانوس اطلس و اقیانوس آرام و هند پراکنش دارند [11]. ساحل مناسب برای لانه سازی لاک پشت های منقار عقابی،